

Druhy filmovej hudby

Z hľadiska pôvodu rozoznávame jednak filmovú hudbu vytvorenú priamo pre daný film – teda hudbu pôvodnú (originálnu), jednak hudbu prevzatú odinakaľ.

1. Pôvodná hudba býva komponovaná, niekedy improvizovaná.

a) **Komponovaná hudba** vzniká buď klasickým postupom, keď skladateľ dodá orchestrálnu partitúru, z ktorej sa vyhotoví rozpis jednotlivých inštrumentálnych partov (hlasov) pre nahrávanie v štúdiu. Alebo sa hudba vytvára elektronickou cestou, zvyčajne pomocou syntezátorovej techniky (s prípadným doplnením akustickými nástrojmi), keď skladateľ väčšinou realizuje nahrávku sám a dodá už hotový záznam.

b) **Hudba improvizovaná** priamo na obraz vyhovuje v prípadoch, kde sa nevyžaduje detailne prepracovaná hudobná štruktúra, ale záleží skôr na spontánnosti prejavu pohotového hudobníka či menšej zohranej skupiny.

2. Prevzatou hudbou sa rozumie buď hudba archívna či znovu nahrávaná.

a) Ako **hudbu archívnu** označujeme zvukový záznam prevzatej hudby, vytvorenej už skôr k inému filmu či dramatickému dielu, alebo nahrávku hudby autonómnej, určenej pôvodne len na počúvanie. V archívnej hudbe teda odpadá nahrávanie. Niekedy však archívnu nahrávku nie je možné z nejakého dôvodu použiť. Nevyhovuje napríklad technickou kvalitou či nevhodnými hudobnými parametrami. Ak je napriek tomu táto skladba vo filme potrebná, je nutné, aby bola

b) **znovu nahrávaná**. K tomu môže skladateľ hudbu iného autora príhodne upraviť – prispôsobiť ju konkrétnym požiadavkám filmu.

Do AV diela je možné prevziať aj **autentickú hudbu prostredia**, t.j. hudbu, ktorá sa v určitej lokalite nezávisle od filmu skutočne živo nachádza. Jej hodnota je hlavne v autentickosti a v individuálnom, ťažko napodobiteľnom štýle prevedenia. Hudobne ide o škálu žánrov od pouličnej produkcie muzikantov, miestneho autentického folklóru (ktorého jedinečný kolorit býva neoceniteľný napr. pre cestopisné snímky) až po špičkovú koncertnú umeleckú udalosť.

Čo sa týka pozície hudby voči obrazu, rozlišujeme:

hudbu reálnu (diegetic sound) – pôsobiacu na diváka ako súčasť reality zobrazovaného prostredia (či už zdroj hudby je alebo nie je v obraze priamo vidieť),

hudbu sprievodnú (paralelnú, non diegetic sound) – k obrazu akoby z vonkajšku pripojenú. (viac ďalej v kapitole Postavenie zvuku voči obrazu)

Zdroj reálnej hudby (muzikant, gramofón...) môže byť zachytený pohľadom kamery alebo ostať mimo obraz. V druhom prípade, keď divák nemá zrakovú kontrolu, prispieje k jeho orientácii príznačný žáner hudby, a hlavne jej interpretačný a zvukový ráz, príznačný pre dané prostredie.

Naproti tomu zovšeobecňujúca povaha sprievodnej hudby sa spravidla spája s interpretačnou vycibrenosťou a zvukovou čistotou štúdiovej nahrávky podobne ako už skôr spomínaný objektívny typ komentára.